

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेशन

CRIME OPERATION साप्ताहिक

पानीको सही सदुपयोग
गरौं । पानी महसुल
समयमै तिरी अनावश्यक
जरिवाना बाट वचौं ।

नेपाल खानेपानी संस्थान शाखा
कार्यालय देवकोटा चौक
विराटनगर

□ वर्ष ८ □ अंक ३८ २०७७ बैशाख १४ गते आईतवार Sunday 26, APR, 2020 □ पृष्ठ: ६, □ मूल्य रु. १०/-

प्रदेश नं. १ मा २८ कोरोना संक्रमित सबै संक्रमित (कोभिड-१९) उपचार केन्द्रमा

विराटनगर । कोरोना भाइरसको कहरले विश्व नै संश्रान्तमा रहेको बेला नेपालमा पनि दानानुविन कोरोना संक्रमितको संख्या बढ्दै गइरहेको छ । नेपाल भरीमा जम्मा कोरोना भाइरस संक्रमितको संख्या ४९ रहेको मध्ये प्रदेश नं. १ मा मात्रै २९ जना कोरोना संक्रमित रहेका छन् । ती सबै कोरोना संक्रमितहरूलाई प्रदेश नं. १ को राजधानी विराटनगरको कोशी अस्पताल कोभिड-१९ उपचार केन्द्रमा राखिएको छ ।

कोरोना संक्रमित २९ जनालाई यही अस्पतालमा राखिएको छ ।

कोरोना उपचार केन्द्रमा खटिने पाँच डाक्टरसहित २६ जनाको टिममा रहेको छ । कोशी अस्पतालका फिजिसियन दीपक सिट्टेलको नेतृत्वमा नर्सिङ स्टाफ, पारामेडिकल र प्राविधिक टोली खटिएको छ । डा. सिट्टेलको टिममा डा. भूपेशमान राजभण्डारी,

डा. हरि खनात, डा. विनेत्र कर्ण र डा. प्रमोद साह रहेको छ । उपचारमा खटिने डाक्टरसहित २६ जनाको टिमलाई एक हप्तामा

नतिजा नेगेटिभ आए फेरि इयुटीमा फर्कन्छन् ।

त्यसै गरी प्रदेश नं. १ ले हाल सम्म ५ हजार दुई सय १२ जनाको पीसीआर र आरिडिटी प्रविधीबाट परिक्षण गरि सकेका छ । जसमध्ये पीसीआर विधीबाट हाल सम्म ९ सय १४ जनाको परीक्षण गरिएको छ । २ सय ४५ महिला र ६ सय ६९ जना पुरुषको कोरोना परीक्षण गरिएको छ । परीक्षण गरिएका मध्ये २ महिला र २८ पुरुष सहित ३० जनाको रिपोर्ट पोर्जेटिभ आएको छ । १ सय १० महिला र ५ सय ८९ पुरुष सहित ६ सय ९९ जनाको रिपोर्ट नेगेटिभ रहेका छ । त्यसैगरी आरिडिटी परिक्षणका लागि ७ सय ६९ महिला र ३ हजार बाँकी अन्तिम पेजमा...

अस्पताललाई पिपिडि हस्तान्तरण

विराटनगर । कोशी अस्पताललाई आवाशिय नेपाल संघ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले अस्पतालकी मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा.सगीता मिश्रालाई कोरोना भाइरसको उपचार गर्ने स्वास्थ्य कर्मीहरूले लगाउने पिपिडि हस्तान्तरण गरिएको छ । नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य डा.शेखर कोइरालाको प्रमुख आतिथ्यमा कोशी अस्पताललाई करिब ६० हजार रुपैयाँ बराबरको २० थान

पिपिडिकासेट हस्तान्तरण गरिएको परिषदका महासचिव निश्चल दाहालले जानकारी गराएका थिए । कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई सुरक्षित रहनका लागि कोशी अस्पताललाई पिपिडि सामग्री उपलब्ध गराएको मा परिषदलाई अस्पतालकी मेसु डा. मिश्राले धन्यवाद दिएका थिए । अस्पतालमा कामगर्ने स्वास्थ्य बाँकी अन्तिम पेजमा...

कार्यक्रमहरू वारे परिपत्र

विराटनगर । प्रदेश १ सरकारले चालु वर्षमा कोरोना संक्रमण रोकथामकालागि भैरहेको लकडाउनले गर्दा सञ्चालन हुन नसक्ने कार्यक्रमहरूवारे जानकारी गराउन सबै मन्त्रालयहरूलाई मातहतका कार्यालयहरूबाट चालु वर्षमा खर्च गर्न नसकिने र गर्दा पनि उपलब्ध नहुने कार्यक्रमहरूवारे अर्थ मन्त्रालयलाई बाँकी अन्तिम पेजमा...

वर्षको कार्यक्रमहरूवारे जानकारी गराउन प्रदेश १ सरकारको अर्थ मामिला तथा योजना मन्त्रालयले सबैलाई परिपत्र गरेको छ । वैसाख १५ भित्र सबै मन्त्रालयहरूलाई मातहतका कार्यालयहरूबाट चालु वर्षमा खर्च गर्न नसकिने र गर्दा पनि उपलब्ध नहुने कार्यक्रमहरूवारे अर्थ मन्त्रालयलाई बाँकी अन्तिम पेजमा...

कोरोना संक्रमणले दुईलाख भन्दा बढीको मृत्यु

विराटनगर । विश्व महामारीको रूपमा फैलिरहेको कोरोना भाइरसका कारण २ लाख बढीको मृत्यु भएको छ । शनिवार सम्म २ लाख ३ हजार ४२ जनाको मृत्यु भई सकेको छ । त्यसैगरी २ सय १० देशमा फैलिएको कोरोना भाइरसका कारण २९ लाख १५ हजार ६ सय संक्रमित भएका छन् । ८ लाख ३४ हजार ४ सय ५४

निको भएर घर फर्कीएका छन् । कोरोनाका कारण सबैभन्दा बढी आक्रान्त बनेको अमेरिकामा ९ लाख ५७ हजार ५ सय ५ जना संक्रमित हुँदा ५४ हजार १ सय ६० जनाको मृत्यु भएको छ । कोरोना संक्रमणबाट उपचार गरी १ लाख १६ हजार २ सय १ जना निको भएको छ । स्पेनमा २ लाख २३ हजार ७ सय ५९ जना

संक्रमित हुँदा २२ हजार ९ सय २ जनाको मृत्यु भएको छ भने ९५ हजार ७ सय ८ जना उपचारपछि घर फर्कीएका छन् । त्यसैगरी इटालीमा संक्रमितको संख्या १ लाख ९५ हजार ३ सय ५१ पुग्दा मृतकको संख्या २५ हजार ९ सय ६९ पुगेको छ । फ्रान्समा १ बाँकी अन्तिम पेजमा...

कोरोना भाइरस र मानव जातिको बढ्ती जीवन

रथाम सुन्दर सतिहार विराटनगर । विश्वको २ सय १० मुलुकमा फैलिसकेको कोरोना (कोभिड-१९) भाइरसले सम्पूर्ण मानव जातिलाई नै बन्दी जीवन विताउन बाध्य पारेको छ । साधुमहात्मले भनिन्छ कि इश्वरीय शक्तिको अगाडी कसैको केही चल्दैन त्यो भनाई अहिले सार्थक भए जस्तो लाग्छ । भौतिक सुखको लागि मानव जातिले आफूलाई अति व्यस्त बनाई सकेको थियो कि आफूको र पराई कही नसम्झी धन मात्र कमाउने होडबाजी खलि रहेको थियो ।

महामारीले करीब करीब विश्वमा आर्थिक संकट हुने भएको छ । कोरोनाको भाइरसको कहर भन्दा पनि अब भोकको कहरले विश्वलाई श्वस्त पार्ने भएको छ । विश्वकै आफूलाई शक्तिशालि भनिएको अमेरिका अहिले कोरोना भाइरसको अगाडी घुटना टाँक सकेको छ । विश्व आफूलाई शक्ति शालि बनाउनको लागि चाईनले कोरोनाको खेल शुरुवात गरेको समेत आकलन गर्ने गरेका छन् ।

कानेपोखरीका कोरोना प्रभावितलाई राहत वितरण

विराटनगर । मोरङको कानेपोखरी गाउँपालिकामा नेपाली कांग्रेसले कोरोना प्रभावितहरूलाई राहत वितरण गर्न थालेको छ । गाउँपालिकाले राहत गृहण र वितरणमा मनोमानी गरेकाले कोरोना प्रभावित अति विपन्न र ज्यालादारी मजदुरहरूलाई पाटीको तर्फबाट राहत वितरण थालिएको कानेपोखरी कांग्रेसले जनाएको छ । पहिलो दिन कानेपोखरी ७ पञ्चसविन्ने, प्रो.ने.सि.भ टोल, शु.क्र.वारे, चण्डी टोल र

आइतबारेका १ सय ५० परिवारलाई राहत प्रदान गरिएको कानेपोखरीका कांग्रेस सभापति योगेन्द्र दाहालले जानकारी दिए । उनका अनुसार बाँकी बढामा क्रमसः प्रदान गरिनेछ । कोरोना प्रभावितहरूलाई प्रति परिवार १५ किलो चामल, १ किलो दाल, १ किलो नुन, आधा लिटर तेल र एउटा सावुन प्रदान गरिएको छ । कांग्रेस नेता लोकप्रसाद संग्रौला, शेखरचन्द्र थापा, वसन्त भट्टराई, डा. सुनिल शर्मा, मोदराज घिमिरे, मानबहादुर लिम्बू, योगेन्द्र दाहाल

लगायतले राहत वितरण गरेका थिए । राहत वितरण कार्यक्रमलाई संबोधन गर्दै प्रदेश सांसदसमेत रहेका नेता संग्रौलाले डा.सुनिल शर्माले राजनीतिक पूर्वागही हिंसावले अस्वीकार गरेकाले पाटीको तर्फबाट गरिव, विपन्नलाई राहत बाढनु परेको बताए । यसैबीच नेपाली कांग्रेसका महासमित सदस्य डा.सुनिल शर्माले बाँकी अन्तिम पेजमा...

देश-देश विच, समाज-समाज विच, व्यक्ति-व्यक्ति विच, परिवार-परिवार विच भौतिक सुविधाको लागि

दृढका लागि शक्ति संचयको लागि होडबाजी खालिरहेको अवस्थामा शक्ति संचयको लागि विभिन्न देशले आफूको प्रमुख विश्वमा जमाउन परमाणुबम, आधुनिक हाथहथियार बनाउन व्यस्त भई रहेको विश्वलाई केही महिना भित्रै सबैलाई बन्दी बनाई

आफूको प्रमुख विश्वमा कायम गर्ने खेलको शुरुवात पनि चीनबाट नै भएको तर चीन केही हब सम्म कोरोनालाई नियन्त्रणमा लिईसकेको छ भने विश्व अहिले आतंकित भएको छ । कोरोना भइरसबाट बच्नका लागि सामाजिक दुरी कायम गर्दै अनेकतामा एकता धैर्यता, संयमता, आत्म निर्भता, सहयोगी भावना, प्रकृति प्रति विश्वास, इश्वरीय शक्तिको विश्वास गर्न आवश्यकता बस्नुको विकल्प छैन । कोरोनाको

SUKRATARA FURNITURE UDYOG

BIRATNAGAR

9842033365
9805391277

All types of Fabrication, Prefab, Furniture, Truss are available.

Email Id: chattdev007@gmail.com

प्रदेश १...

५ सय ९१ गरि ४ हजार २ सय ९८ जनाको स्वास्थ्य पटारकोमा ५ पुरुष ५ महिला गरी १० जनामा पोर्जाटिम देखिएको छ। ७०२ जना महिला र ३ हजार ५ सय ८६ को नेगेटिभ रिपोर्ट आएको छ।

प्रदेश १ मा शनिवार सम्म ४ हजार ९ सय ७२ वेडको क्वारेन्टाईन निर्माण गरिएको छ। क्वारेन्टाईनमा १ सय २९ महिला र १ हजार ७५ पुरुष गरि १ हजार २ सय ४ जना वसेको बनी रहेको छ।

त्यसैगरी २ महिला र २९ पुरुष गरि ३१ जना आईसोलेसनमा बसेका छन्। प्रदेश १ मा होम क्वारेन्टाईनमा बस्नेको संख्या ५ हजार ७ सय १५ पुगेको छ। होमक्वारेन्टाईनमा १ हजार ३ महिला र ४ हजार ७ सय १२ जना पुरुष रहेको छ।

कोरोना...

लाख ५९ हजार ८ सय २८ जना संक्रमित छन् भने २६ हजार ३

सय ८४ जनाको मृत्यु भएको छ भने ६३ हजार १ सय २० जना निको भएका छन्।

कोरोनाकै कारण जर्मनीमा १ लाख ५६ हजार ४ सय १८ जना संक्रमित भएका छन्। मृतकको संख्या ५ हजार ८ सय ७३ पुगेको छ। १ लाख ९ हजार ८ सय निको भएको छ। बेलायतमा १ लाख ४८ हजार ३ सय ७७ जना संक्रमित हुँदा २० हजार ३ सय १९ जनाको मृत्यु भएको छ।

भारतमा २६ हजार २ सय ८३ जना संक्रमित हुँदा ८ सय २५ जनाको मृत्यु भएको छ। ५ हजार ९ सय ३९ जना निको भएका छन्। त्यसैगरी पाकिस्तानमा संक्रमितको संख्या १२ हजार ६ सय ४४ पुग्दा १ सय ६८ जनाको मृत्यु भएको छ।

त्यसैगरी नेपालमा ४९ जनामा कोरोना संक्रमण फेला परेकोमा १२ निको भई घर फर्कि सकेका छन् भने ८७ जना आईसोलेसनमा रहेको छ।

अस्पताललाई...

कर्मिहरूलाई कोरोना भाइरसका विरामीलाई उपचारमा सहज हुने डा. मिश्राले बताउनुभयो। परिपदले भरतपुर क्वारेन्टाईन अस्पतालमा २५ थान, नेपाल गन्ज टिचिङ अस्पतालमा २५ थान, सेति अञ्चल अस्पताल धनगढीमा, २५ थान, चितवन कोरोना अस्पतालमा २५ थान, घोषा क्याम्प धरानमा २२ थान र मेची अस्पतालमा २० थान रिपिडको सामग्री उपलब्ध गराइसकेको महासचिव दाहालको भनाई छ।

कोशी अस्पतालमा स्वास्थ्य कर्मिहरूलाई चाहिने आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य सामग्री उपलब्ध गराउने परिपदका सचिव एम डी बोहराले प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो।

कानेपोखरी...

कानेपोखरीका कोरोना प्रभावित गरिव, विपन्न र ज्यालादारी मजदुरलाई राहत वितरण गर्न कानेपोखरी कमिश्नलाई सात लाख प्रदान गरेको छ।

मोरङको क्षेत्र नं. ३ का वासिन्दाका लागि प्रदान गरेको राहत रकम ३७ लाख २६ हजार पुगेको छ। यो रकम प्रदेश नं. १ मा हालसम्म एकै व्यक्ति वा सस्याले प्रदान गरेको मध्ये सबैभन्दा ठूलो सहयोग राशि रहेको छ।

कार्यक्रम...

जानकारी गराइसके छन। सबै मन्त्रालयबाट आगामी वर्षमा गर्न नसकिने र नगरी नहुने खर्चको विवरण आएसकेपछि प्रदेश १ सरकारले के कति बजेट गर्ने र नगर्ने भनेबाहेर निर्णय गर्नेछ।

प्रदेश १ का अर्थमामिला तथा योजना मन्त्री ईन्द्रबहादुर आडुबोका अनुसार चालु वर्षको दोस्रो चौमासिक र आगामी कार्यक्रमको खर्चबाहेर ब्यवहारदेखी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्र परिषदको कार्यालयमा समझा सुरु भएको छ।

निःशुल्क

एम्बुलेन्स सेवा

विराटनगर। नेपाली कंग्रेसका नेता डा. सुनिल शर्माले मोरङको क्षेत्र नं. ३ का गरिव, विपन्न सर्वसाधारणलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने भएका छन्। नेता शर्माले सो क्षेत्रका वेलवारी, पथरीशानिश्चरे, कानेपोखरी र सुन्दहरैचाका विपन्न विरामीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स को व्यवस्था मिलाउने भएका छन्। आफ्नो गाउँ र आफुले चुनावमा प्रतिस्पर्धा गरेको क्षेत्रका गरिव, विपन्नहरूलाई २४ सै घण्टा निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने लागिएको डा.शर्माले जानकारी दिए। पैसा नहुने गरिव, विपन्न र सुकुम्बासीहरूलाई सहज होस् भनेर निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था मिलाइएको हो। डा.शर्माले भने 'स्थानीय प्रतिनिधिहरूको सिफारिसमा विपन्नलाई निःशुल्क सेवा दिन्छौ।'

विपन्न बाहेक नाबेल अस्पतालमा उपचारका लागि आउने सो क्षेत्रका अन्य विरामीहरूले पनि एम्बुलेन्समा तोकिएको शुल्कमा ५० प्रतिशत छुट पाउनेछन्। क्षेत्र नं. २ मा पर्ने रतुवासाई नगरवासीलाई पनि सय उपलब्ध गराइने छ। काँग्रेस महासमित सदस्यसमेत रहेका नेता शर्माले गाउँ-गाउँमा २४ सै घण्टा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने भएपछि सो क्षेत्रका विरामीहरूलाई सहजता मिल्ने भएको छ।

कृषिबाट उत्पादित तरकारी खेतमै सुकेर नष्ट

पदम कुमार सरदार विराटनगर। लडडाउनका कारण उत्पादित तरकारी बजारसम्म पुऱ्याउन नपाउँदा खेतमै सुकेर नष्ट हुन थालेको छ। महँगो ब्याजमा ऋण लिएर उत्पादन गरेको तरकारी बोटमै सुक्न थालेपछि मोरङको कटहरी गाउँपालिका वडा नं. ४ नयाँबजारका किसानहरू चिन्तित भएका छन्।

सरकारले चैत ११ गते देखि आह्वान गरेको लकडाउन एक महिना पूरा भएको छ। कृषकले उत्पादन गरेको तरकारीमा पन्नेत्राभावलाई ख्यालै नगरी लकडाउन गर्दा किसानले उत्पादन गरेको तरकारी बोटमै सुक्न र कुहिन थालेको छ।

लाखौँ रूपैयाँ लगानी गरेर उत्पादन गरेको तरकारी लकडाउनका कारण बजारसम्म आवत-जावत गर्ने समाधान समेत चल्न नसकेर उत्पादीत तरकारी बजारसम्म पुऱ्याउन नपाएपछि बोटमै नष्ट हुन थालेको छ।

मोरङको कटहरी गाउँपालिका-४ नयाँबजारमा लगाएको टमाटर, काँका, कोबी, बन्धाकोबी, खोसांनी, लौक, भिण्डी, पड्कल, फर्सी, वैगन, हरियो सागमा गेनहारी, पालक, पटुवालगायतका हरियो तरकारीहरू बोटमै नष्ट हुन थालेको छ।

खेतमै तरकारी कुहिन थालेपछि लागतभन्दा एकदमै कम मुल्यमा तरकारी विक्री गर्न उनीहरू बाध्य भएका छन्। उत्पादित तरकारी बजारसम्म पुऱ्याउन सरकारले सहजीकरण नगर्दा लाखौँ रूपैयाँ लगानी बुझे अवस्था सिर्जना भएको स्थानीय किसान रामदय सिंहले गुनासो गरेका गरेको छ।

सिंहले ३ विघा क्षेत्रफलमा टमाटर खेती गरेको छ। टमाटर खेती गर्दा प्रति कठामा २५ देखि ३० हजार रूपैयाँसम्म लगानी भएको उहाँको भनाई छ तर, बजारसम्म पुऱ्याउन नपाउँदा लगानीसमेत बुझे अवस्था सिर्जना भएको छ। लकडाउनका कारण नोस्सानी बेहोरेका किसानलाई सरकारले राहत दिनुपर्नेमा सिंहको जोड छ। उहाँले जोड दिनुभयो। तरकारी खेतीको विमाको व्यवस्था नभएकोले सरकारले विमाको व्यवस्था गर्न माग गर्दै सरकारले किसानको जीवनस्तर

माथि उठाउने नीति बनाउनु पर्नेमा त्यस्तो गरेकोमा सिंहको दुखेसो छ। त्यसैगरी गरी सोही ठाउँको अर्को किसान रमेश प्रसाद सोही गाउँको अर्को किसान किसान रमेशप्रसाद सिंहको समस्या पनि उस्तै छ। बालिको विमा नहुँदा लकडाउनमा किसानले धेरै ठूलो क्षति व्यहोरेका छन्। मुख्य रूपमा सरकारले बालिको विमा गरेको भए किसानलाई केही कम क्षति हुथ्यो। टमाटर प्रति केजी ५० रूपैयाँमा विक्री वितरण हुनु पर्नेमा लकडाउनका कारण यतिबेला प्रतिकेजी ५ रूपैयाँमा पनि टमाटर ठूला ब्यापारी उठाउन तयार छैन। ठूला गुनासो गर्ने छ। यसका लागि सरकारसँग बजार व्यवस्थापन गर्न कृषक सिंहले माग गरेको छ। सिंहले १ विघा क्षेत्रफलमा टमाटर खेती गर्दा क्षेत्रफलमा टमाटर खेती समाधान समेत चल्न नसकेर उत्पादीत तरकारी बजारसम्म पुऱ्याउन नपाएपछि बोटमै नष्ट हुन थालेको छ।

उहाँले स्थानीय साहु र बैकबाट लिएको ऋण समेत तिर्न नसकिने अवस्था आएको बताउँदै सरकारले उचित स्वास्थ्य सुरक्षा अपनाएर कृषि उत्पादनलाई विक्रीवितरणको प्रबन्ध मिलाउन आग्रह समेत गरेका छ। नसकेको अर्को किसान विनोद सिंहले गुनासो गर्नुभयो। टमाटर खेती गर्दा कठामा २५ हजार रूपैयाँ भन्दा बढी लगानी भएको छ तर ५ रूपैयाँ किलो समेत विक्री नहुँदा ऋण कर्हाबाट तिर्ने उहाँको सरकारसँग प्रश्न छ। नयाँबजारमा उत्पादित तरकारी फलफूल काठमाडौँ, पोखरा, बुटवल, भैरहवालागायतका सहरमा लाने गरिएको थियो। नयाँबजारमा मात्रै १ सय विघाभन्दा बढी क्षेत्रफलमा टमाटर खेती गरिएको छ। लाखौँ लगानी खेर जान नदिन किसानले उत्पादन गरेको तरकारी निबन्ध रूपमा बजारसम्म पुऱ्याउने वातावरण मिलाउने दायित्व सरकारको भएकोले तत्कार सरकारले त्यस तर्फ साँघ्य सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूले ध्यान आवश्यक छ।

विराटनगर महानगर पालिकाको सूचना

- १. घर, पसल, व्यवसायिक प्रतिष्ठान, शिक्षण संस्था आदिबाट दैनिक निस्कने फोहोर विहान ८ बजे भित्र न.पा.को साभेदार संस्था (फोहोर व्यवस्थापन गर्ने संस्था) को साधनमा मात्र हान्नुहोला।
२. घरदौलोबाट दैनिक निस्कने फोहोर कागज, प्लाष्टिक, शिसा, फलफूल तथा तरकारीको बोका आदि घरमा छुट्टयाई व्यवस्थापन गरौं।
३. घरबाट निस्कने जैविक (कुहिन) फोहोरलाई घरमा नै कम्पोस्ट मल बनाऔं।
४. आफ्नो घर कम्पाउण्ड भित्र र बाहिरबाट निस्कने फारपात, जंगल, दुबो आदि बाटोमा नफालौं। घर कम्पाउण्डमा नै खाल्डो खनी मल बनाऔं।
५. फ्रेशहाउस तथा माछा मासु पसल, फलफूल तथा तरकारी लगायत अन्य पसल आदिले गरेको फोहोर व्यवस्थापन आफै गर्नु। अन्यथा रु. ५०००- देखि १५००००- पन्ध्र हजार सम्म जरिवाना गरिने छ।
६. नगरपालिकाको साभेदार संस्था वेष्ट मेनेजमेन्ट ग्रुप नेपाल प्रा.ली. ले घरदौलो कार्यक्रम संचालन गरिरहेको हुँदा साधारण घरले मासिक रु.२०००- (हप्ताको २ पटक संकलन हुने) र रु. ५०००- (हप्ताको ७ पटक संकलन हुने गरी) शुल्क तिरेर सदस्यता बनी फोहोरमैला व्यवस्थापन गरौं।
७. स्वास्थ्य संस्थाबाट निस्कने हानिकारक फोहोर व्यवस्थापन गर्ने दायित्व स्वम् स्वास्थ्य संस्था को नै हुने छ। अन्यथा फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ बमोजिम रु. ५००००- देखि १००००००- एक लाख सम्म जरिवाना दण्ड जरिवाना गरिने छ।
८. घरपालुवा चौपाया सुगूर, गाड, गोरु, रागा, बैसी, खसी, बाख्रा लाई छाडा छोडेमा जरिवाना गरिने छ। पक्रिएको १० दिन सम्म लिन नआएमा लिलाम विक्री गरिने छ।
९. निर्माण सामग्री सडकमा नराखौं, २४ घण्टा भित्र आफ्नो कम्पाउण्डमा राखौं।
१०. नालामा घरको शौचालयको पाइप जडान गर्नु जघन्य अपराध हो, यदि जडान गरेको भए तुरन्त बन्द गरौं अन्यथा न.पा. ले जारी गरेको फोहोरमैला निष्काशन, संकलन तथा अन्तिम विसर्जन सम्बन्धी निर्देशिका २०६८ बमोजिम ५००००- देखि १००००००- एक लाख सम्म दण्ड जरिवाना गरिने छ।
११. घर कम्पाउण्ड भित्र कम्तिमा ३ वटा विरूवा रोपी हुकाँऔं। जमिन नभए ७ वटा गमलामा फुल रोपी सहरको सौन्दर्यता बढाऔं।
१२. सके सफा गरौं नसके फोहोर नगारौं।
१३. निम्न समस्या भए सम्बन्धित व्यक्तिलाई खबर गरी सहयोग गरौं।
१. घरदौलो फोहोर संकलन :- जेवर लाल मण्डल सम्पर्क नं. ९८०२७४४९१८
२. घर दौलो सेवा शुल्क संकलन :- रमण गौतम सम्पर्क नं. ९८०१३०३६४५
३. नाला कलभट्ट सफाई मृत जीवजन्तु, बेवारीसै सब व्यवस्थापन : सिकन्दर मारिक सम्पर्क नं. ९८०१३०३६४८
प्लाष्टिकको फोला प्रयोग नगरौं, जथाभावी फोहर नफालौं, सबैसम्म कम फोहर उत्पादन गरौं

अन्य समस्या भएमा
साभेदार संस्था
वेष्ट मेनेजमेन्ट ग्रुप नेपाल र जे.भी
सम्पर्क नं. ९८३२०७७८८
विराटनगर महानगर पालिका
सम्पर्क नं. ०२१-४६३१००, ०२१-५२३३०

विराटनगर महानगरपालिकाको अपिल
• नोभेल कोरोना (कोभिड १९) संक्रमण, नियन्त्रण र रोकथामको लागि यस महानगरपालिका क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेका सबै पसल, उद्योग तथा व्यवसायीहरूले सेवा लिन आउने आगन्तुकहरूको लागि साबुन पानी वा सेनिटाइजर ले हात धुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने।
• नोभेल कोरोना (कोभिड १९) भाइरस विरुद्ध सामाजिक सघ संस्थाहरूले गरेको र गर्ने कामको बारेमा महानगरपालिकालाई जानकारी गराई नदोहोरौन र प्रगति अग्लिने ख एकट्टार प्रणालिको व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग गर्ने।
• महानगरपालिका अन्तर्गत संचालन हुने साप्ताहिक हाटबजारहरू अर्को सूचना नभएसम्मका लागि स्थगित (बन्द) गर्ने।
धप जानकारीको लागि: ९८४२०२३६७९, ९८४२०३२९१८, ९८४४०९९३७०

क्राइम अपरेशन
क्राइम अपरेशन
CRIME OPERATION
साप्ताहिक
प्रबन्ध निर्देशक : हिरालाल साह ९८४२२०५८१६ सम्पादक/प्रकाशक:श्याम सुन्दर सुतिहार
९८४२०२७९४२, ९८०७३५२२१३ कार्यालय विराटनगर-८ कम्प्युटर लेआउट:विजय कृ.मण्डल
मुद्रक:बाबा प्रिण्टर्स अफसेट प्रेस, विराटनगर-७ इमेल:crimeoperation@gmail.com

धुसपान र मध्यममा जाई देखि त्यागी र निरोगी रहौं।

कोरोना भाइरसबाट बच्न एकमात्र उपाय सामाजिक दुरी कायम गरी घरमै बसौं।

सम्पादकीय

कोरोनाले निमित्तयाएको संकट

कोरोना कोभिड-१९ भाइरसले विश्व जगतलाई नयाँ पाठ सिकाउने भएको छ । जुन पाठ मानव जातिले विर्मिएर आधुनिकतामा रहाई रहेका थिए । उच्च जीवन शैली, भौतिक सुख सुविधा भएको जीवन, शहरमुखी जीवन यी यस्ता विषयलाई प्राथमिकता दिएर आज हामी सम्पूर्ण मानव जातिलाई कोरोनाले संकट परेको छ । खास गरी आधुनिक युगमा हामी पर निर्भर हुदै गई रहेका थियौं । आफ्नै देशमा आफुलाई चाहिले बस्तु उत्पादन गर्नमा हिन्ता बोध मानेका थियौं । केही वर्ष पहिने नेपालकै कुरा गर्ने हो भने नेपालको धान भारत, धान नलागतका देशमा निर्यात हुन्थ्यो तर अहिले आएर नेपालले नै धान आयात गर्दछ । हाम्रो देशमा भरपूर मात्रामा जडीबुटीहरू रहेको छ, तर त्यसलाई प्रशोधन नगरी अन्य देशबाट औषधी फिकाउंछ । हाम्रो देशमा सुन, चाँदी, पेट्रोल लगायतको खानी छ तर त्यसलाई प्रयोगमा ल्याउन सकेका छैनौं । विश्वकै जलस्रोतको धनी देश नेपाल रहेको छ तर नेपालीहरू भारतबाट विद्युत किनेर घरमा बाल्दछ । यी यस्ता विषयमा हामी आत्म निर्भर भएको भए कोरोनाको संकटले देशमा जुन भोकमरीको संकट आउंछ त्यसबाट जोगिन एक मात्र उपाय छ आत्म निर्भर, आत्म निर्भर भए कसै संग हात फैलाउनु पर्दैन ।

कोरोनाले विश्व नै अहिले लकडाउनका रहेको अवस्था छ । लकडाउनुले गर्दा यातायात व्यापार, विज्ञान, उद्योग धन्धा, सरकारी कामकारवाही ताथ गौरसरकारी कामकारवाही, लगायत विकास निर्माणका सम्पूर्णकामहरू ठप्प भएको छ, जसले गर्दा यसको सिधा असर पर्ने भनेकै अर्थतन्त्रकाम हो । आर्थिक संकट देशमा आएपछि, त्यससंग अन्य धेरै संकटहरू आपसै आप आई हाल्छ । आर्थिक संकटले स्वास्थ्य, शिक्षा, विकास लगातका क्षेत्र प्रभावित हुने भएको छ । यस संकटबाट बच्नको लागि दिर्घकालिन रणनीति बनाउन आवश्यक छ । भने समाज र देशलाई आत्म निर्भर बनाउन अति आवश्यक छ । कृषिलाई प्राथमिकतामा राखी सरकारले प्रत्येक परिवारलाई कृषिमा आत्म निर्भर बनाउन योजना ल्याउनु पर्छ । खास गरी हाम्रो जस्ता विकासउन्मुख देशहरू विदेशी रैमिटेनसवपाट चलि रहेको थियो । नेपालको करी १० लाख मानिस विदेशमा रहेको छ । ती सबै कथनकदाचित सबै देशले फिर्ता पठाएमा नेपाल सरकारले त्यसको व्यवस्थापन कसरी गर्ने भन्ने सोचामा लाग्नु पर्छ ।

कोरोना भाइर खास गरी नेपालमा जलपनि देखिएको छ, सबै प्राय विदेशबाट आएका वाट भएकोले विदेशबाट आएकाहरूलाई कोरोना परिक्षणको दायरामा ल्याउन पर्छ । विदेशबाट आएकाहरूले पनि देशमा आ आफ्नै परिवारमा कोरोना नफैलियोस भनेर आफैपनि कोरोना परिक्षणको दायरामा आउनु पर्छ । खुल्ला सिमानले २ लाख जति मानिस नेपाल भित्रिएको छ । तर परिक्षण भने सुस्त गतिमा भई रहेको छ । जसले गर्दा भुसको आगो जस्तो कोरोना नेपालमा फैलिन सक्ने सम्भावनालाई मध्य नजर गर्दै सरकारले अगामी कदम चल्नु पर्ने पर्छ ।

साप्ताहिक राशिफल

	मेघ (बु, च, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ): तपाईंका विरोधीहरू परास्त हुनुका साथै मान सम्मान समेत हिनो योग रहेको छ । युवकयुवतीहरूका लागि नयाँ जीवन साथी मिल्ने छ ।
	वृष (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो): आर्थिक पक्ष राम्रो रहेकाले व्यापार व्यवसायीबाट राम्रै लाभ मिल्ने तथा पारिवारिक सुख भ्रमणको योग समेत रहेको छ ।
	मिथुन (क, कि, कु, कु, उ, छ, के, को, ह): आफन्त जनसंग बटपट मनमुटाउ गराउने योग छ । दाम्पत्य तथा प्रेमको विषयमा सामान्य अशुभयोग हुने योग छ ।
	कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डे, डो, डे): मनमा अनावश्यक तर्ककृतकले डेरा जमाउने योग देखिन्छ । गरेको काम अरुले काट्न सक्ने देखिएकाले विचार पु-याएर काम गर्नु होला ।
	सिंह (मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टो): विचार्यी संका लागि पढाईमा गहिरा लगाव हुनुका साथै बौद्धिक क्रियाकलापमा सहभागी गराउने योग छ ।
	कन्या (टो, पी, पू, ए, ण, उ, पे, पो): शारीरिक अस्वस्थताका साथै आलस्य बढ्ने योग रहेको छ । नाना तरहका अनावश्यक विषयले मानसिक तनाव उत्पन्न गराउने देखिन्छ ।
	तुला (रा, री, रे, रो, ता, ती, तु, टो): पारिवारिक चिन्ताले सताउने योग रहेको छ । भने उत्तराद्रिमा सामान्य वादविवादमा पर्ने सम्भावना रहेको छ ।
	वृश्चिक (तो, ना, नि, नु, नो, या, पि, यु): आर्थिक पक्ष सबल रहेको छ । आत्मबल तथा पराक्रम बढेर जानाले प्रशस्त कार्य सम्पादन गर्ने क्षमता बढ्ने छ ।
	धनु (यो, भा, भी, भु, फा, डो, डो): मेवा मिठान्नाका परिकार प्राप्त हुने वेला छ । कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसायमा लाभ हुने छ ।
	मकर (मो, जा, जी, जे, जे, खि, खि, खे, गी, गो): महिनाको पूर्वार्धमा मित्रसहयोग, प्रतागमन तथा मनोरञ्जनको अवसर मिल्नेछ । भने उत्तरार्धमा मान हानि तथा अपमान आउनसक्ने छ ।
	कृमि (गु, गे, गो, सा, सी, सु, से, सो): सामाजिक कार्यमा सहभागी हुनुका साथै भोजभतेरमा तथा रमाइलो यात्राको सुवर्ण अवसर मिल्ने योग रहेको छ ।
	मीन (री, दु, ध, ड, दे, दो, च, चो): शत्रुहरूको शिर निहार्नेछ । भने वाद विवादमा विजय मिल्ने योग रहेको छ । पेट, आखा तथा सामान्य शारीरिक अस्वस्थता देखापर्नेछ ।

कोरोनाबाट कस्ता व्यक्तित्मा मृत्युको सम्भावना बढी हुन्छ ?

आरोग्य कार्की, डाईटिसियन

कोरोना लाग्नेवैक्तिकै यसले सबैमा एकै तरिकाले असर गर्दैन र भनें सम्भावना पनि सबैमा उठे हुँदैन । दीर्घरोगीहरू जस्तै: मुटुरोग, मधुमेह आदि र मोटोपन भएकाहरूमा कोरोना लागेमा मृत्यु हुने सम्भावना बढी हुन्छ ।

कोरोनाको संक्रमण जो कसैलाई पनि हुन सक्छ तर यसको असर सबैमा उस्तै भने हुँदैन । कोरोनाको असर दीर्घरोगीहरूमा बढी देखिएको छ, जस्तै: मुटु सम्बन्धी रोगहरू (उच्च रक्तचाप, उच्च कोलेस्ट्रॉल, एथेरोस्केरोसिस आदि), मधुमेह, पचाटि लिभर आदि । यस्ता रोगहरूबाट ग्रसित विरामीहरूमा बढी अस्पतालमा भर्ना हुनुपर्ने र मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना पनि बढी देखिएको छ ।

इटालीमा कोरोना लागेर मृत्यु हुनेहरूको लगभग ९९ प्रतिशत कोरोनाका विरामीहरूमा पहिले नै कुनै न कुनै रोग थियो। लगभग १ प्रतिशत विरामीमा मात्र कोरोना बाहेक अन्य कुनै रोग थिएन । लगभग ५० प्रतिशत कोरोनाका विरामीहरूमा ३ वा ३ भन्दा बढी रोग थिए । ७५ प्रतिशतमा उच्च रक्तचाप, ३५ प्रतिशत मधुमेह थियो । धेरैमा मुटु सम्बन्धी रोग पहिलेदेखि थियो ।

चीनमा पनि यस्तै किसिमको रिपोर्ट सार्वजनिक भएको थियो । कोरोनाका विरामीहरूमा मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना मुटुसम्बन्धी रोग लागेकोमा सबैभन्दा बढी १३.२ प्रतिशत, मधुमेहमा ९.२ प्रतिशत, उच्च रक्तचाप भएकोमा ८.४ प्रतिशत, फोक्सोसम्बन्धी रोग लागेकोमा ८ प्रतिशत, क्यान्सर लागेकोमा ७.६ प्रतिशत भने कुनै रोग नलागेकोमा १.४ प्रतिशत मृत्युदर देखिएको छ ।

कोरोनाले फोक्सोमा असर पुर्याउने हो, तर फोक्सोकै रोग लागेका विरामीभन्दा मुटु रोग, मधुमेह र उच्च रक्तचाप भएका विरामीको मृत्यु हुने सम्भावना बढी हुन्छ ।

रोग नलागेकोमा भन्दा रोग लागेकोमा कोरोनाको कारणले मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना बढेर जाने त भइने हो । तर, यसमा बुझ्नु पर्ने कुरा के छ भने कोरोनाले फोक्सोमा

असर पुर्याउने हो, तर फोक्सोकै रोग लागेका विरामीभन्दा मुटु रोग, मधुमेह र उच्च रक्तचाप भएका विरामीको मृत्यु हुने सम्भावना बढी हुन्छ । अमेरिकाको सेन्टर फर डिजिज कन्ट्रोलले मार्च ३१ मा यस्तै किसिमको रिपोर्ट सार्वजनिक गरेको थियो जसमा दीर्घ रोग भएकाहरूमा कोरोनाको कारणले हुन सक्ने र स्वास्थ्य समस्याको जटिलता बढेर जाने भनेर उल्लेख गरिएको छ । यस्तै रिपोर्ट चीन र इटालीबाट पनि आइसकेको छ ।

७ हजार कोरोना विरामीमा हेरिएको उक्त रिपोर्टमा निम्न कुराहरू देखिएका थिए ।

कोरोना संक्रमित विरामीहरूमा सबैभन्दा धेरै रिपोर्ट गरिएका रोगहरू भनेको मधुमेह, मुटुरोग र फोक्सोका रोगहरू हुन् ।

कोरोनाको कारणले अस्पतालमा भर्ना भएका मध्ये ७१ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ ।

कोरोनाको कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ ।

कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ । कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ । कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ ।

कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ । कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ । कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ ।

कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ । कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ । कोरोनाका कारणले अस्पतालको आईसीयू भर्ना भएका मध्ये ७८ प्रतिशतमा कमसेकम एक रोग अगाडि देखि नै भएको देखिएको छ ।

व्यक्तिहरूमा मृत्युदर बढी हुनुका वैज्ञानिक कारणहरू

कोरोना लाग्दा विरामीको मृत्यु कसरी हुन्छ ? कोरोना लाग्दा विरामीको शरीरमा रोगसँग लड्ने प्रणालीको सक्रियता बढ्छ, जसका कारण शरीरमा साइटोकाइनहरू पनि बढ्छन् । जब यी साइटोकाइनहरू धेरै बढ्छन्, यसलाई साइटोकाइन स्टोर्म भनिन्छ । साइटोकाइनहरू बढेपछि शरीरमा इन्फ्लामेसन बढ्छ । विशेष गरेर यो इन्फ्लामेसनले फोक्सोको क्षतार कार्यमा कमी गराइदिन्छ । यसरी फोक्सोले कार्य गर्न नसकेर विरामीको मृत्यु हुन्छ । शरीरमा इन्फ्लामेसन बढ्नु नै कोरोनाबाट मृत्यु हुनुको प्रमुख कारण हो ।

दीर्घरोगीका कारणले गर्दा कोरोनाबाट मृत्यु हुन सक्ने जोखिम बढ्नुको मुख्य कारण भनेको रोगसँग लड्ने प्रतिरक्षा प्रणाली विग्रनु हो । दीर्घरोगी भएकोमा विशेष गरि यो प्रणाली दुई प्रकारले विग्रन्छ, एक - रोगसँग लड्ने प्रतिरक्षा प्रणाली कमजोर हुन्छ ।

दुई - शरीरमा इन्फ्लामेसनको मात्रा बढ्छ ।

कोरोना न भएर मृत्यु हुने विरामीहरूमा इन्फ्लामेसनको मात्रा बढी हुन्छ । कोरोना भाइरसको संक्रमण भइसकेपछि फोक्सोमा इन्फ्लामेसनको मात्रा बढ्छ । जसका कारणले गर्दा फोक्सोले राम्ररी अक्सिजन लिने

कावन्डाइअक्साइड फ्यान्ले काम गर्न सक्दैन र विरामीको मृत्यु हुन्छ ।

यो प्रक्रिया अगाडिदेखि नै इन्फ्लामेसन भएका विरामीहरूमा तीब्र र बढी हुने गर्दछ । मोटोपन, मधुमेह, मुटुरोग जस्ता सबै दीर्घ रोगहरूमा इन्फ्लामेसन र रोगसँग लड्ने प्रणालीमा गडबडी भएको हुन्छ ।

मधुमेहको अर्को असर भनेको रक्तनलीहरूमा क्षति पुर्याउनु पनि हो । जसका कारणले गर्दा फोक्सोको काममा पनि कमी हुन्छ । कोरोनाले पनि फोक्सोमा असर गर्ने भएकाले मधुमेहका विरामीहरूमा मृत्युको जोखिम अझ बढ्छ ।

मुटुका रोगीहरूमा, मुटुको काम गर्ने क्षमतामा कमी हुन्छ । कोरोनाले फोक्सोमा असर गर्दछ, यसले गर्दा मुटुमा अक्सिजनको मात्रा कम पुग्छ र मुटुमा भार बढ्न गई मुटु भन

कमजोर हुन्छ यसरी मुटुमा परेको भारले मुटुमा मात्र नभइ अन्य अंगहरू जस्तै: मिर्गोला, कलेजो र पुन: फोक्सोमा पनि असर गरी मल्टिअंग्र्यान फेलियर पनि हुन सक्छ । मल्टिअंग्र्यान फेलियर पनि कोरोना लागिसकेपछि विरामीको मृत्यु हुने कारणमा पर्दछ ।

मोटोपन, यो एक प्रकारको कुपोषण नै हो । साजिलो तरिकाले बुझ्ने हो भने, कुनै पनि कुपोषण हुँदा शरीरको रोगसँग लड्ने क्षमता विग्रिन्छ । सोसो बस्ने कोसलाई एडिपोसाइट भनिन्छ । मोटोपनले यी एडिपोसाइटहरूमा विभिन्न किसिमका परिवर्तनहरू ल्याउँछ र प्रतिरक्षा प्रणालीलाई विगाछ । मोटोपनले शरीरमा इन्फ्लामेसन बढाउँछ जसका कारणले कोरोनाबाट हुने स्वास्थ्य समस्या बढ्छ ।

मोटोपन हुँदा शरीरको प्रतिरक्षा प्रणाली विभिन्न किसिमका मेकानिज्महरूका कारणले गर्दा विग्रिन्छ । ती हुन् ।

१. इन्फ्लामेसन गराउने लेप्टिनको मात्रा बढ्छ भने इन्फ्लामेसन घटाउने एडिपोनेक्टिनको मात्रा घट्छ ।

२. शरीरमा नन इन्टेरिफाइड फ्याटी एसिडको मात्रा बढ्छ जसले पनि इन्फ्लामेसन गराइदिने काम गर्छ ।

३. पोषक पदार्थको मात्रा बढी हुनाले इन्डोप्लाज्मिक रेटिकुलममा स्ट्रेस बढ्छ ।

४. एडिपोजिटिस्युमा हाइपोक्सिया हुने कारणले गर्दा इन्फ्लामेसनको मात्रा बढ्छ ।

सबै मोटोपनमा यस किसिमको जोखिम भने हुँदैन । पेटको गोलाई बढी भएको मोटोपन छ भने यस्तो किसिमको खतरा बढेर जान्छ ।

प्राय दीर्घ रोग हुनेमा मोटोपन अगाडिदेखि नै भएको पाइन्छ । मोटोपन नै दीर्घरोगको प्रमुख कारण हो । दीर्घरोग र मोटोपन दुवै एकै व्यक्तित्मा भएमा कोरोनाबाट मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना अझ बढेर जान्छ । अर्को महत्वपूर्ण कुरा भनेको दीर्घरोगी र मोटोपन भएको व्यक्तित्हरूमा थ्याक्सिन लगाउँदा पनि रोगसँग लड्ने वांकी पेज ५ मा...

केही महत्व पूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

दमकल	अस्पताल	प्रहरी
बिराटनगर बारुणयन्त्र ४२००००		
इटहरी बारुणयन्त्र ५८०१०१		
धरान बारुणयन्त्र ५२०१९९		
इनरुवा बारुणयन्त्र ५६०१०१		
दमक बारुणयन्त्र ०२३-५८०१०१		
भद्रपुर बारुणयन्त्र ०२३-५२०१०१		
एम्बुलेन्स सेवा		
जिविस मोरङ ५३६६५३		
नेरैसो रंगेली ५८००४८		
बिराटनगर महा न.पा. ५२२२३६		
	कोशी अ.इमरजेन्सी ५२४२३४	
	रंगेली अस्पताल ५८००४८	
	आखा अस्पताल ५२३७०६	
	सुरक्षा अस्पताल प्रा.लि. ०२१-५३६९४१, ५२२८७७ एम्बुलेन्स ९८०२७५३७७, ९८०२७५३७०६	
		पूबान्वल शै.प्र.का. ४३५००१
		जिल्ला प्रहरी कार्यालय ५३०३५८, ५२३९०१, १००
		नगर प्र.का. बिराटनगर ५२१८५०, ५३०३६७, ११०, इ.प्र.का. रंगेली ८०१००/८०१३०
		इ.प्र.का. उर्जाबारी ५४०००२
		सिमा प्रहरी चौकी ५३५८४०

पहिचान, उत्थान आर विकासके लेल मगही भाषा पृष्ठ

बेटीके विद्या आर देहेज एक समस्या

श्याम सुन्दर सुतिहार

वास्तवमे कहल जायत दहेज प्रथा एगो समाजिक पारिवारिक अपराध या कलंक हे। दहेज प्रथा के सम्बन्ध मे बहुते किताने लिखल गेल, देशमे विभिन्न किसिमके कानून भी बनल तौर पर भी देहेज प्रथा मे कोना सुधार आवै के सङ्ग दिन दिने बढ़ते जा रहल हे। कोनो ऐसन दिन नहय कि पत्रपत्रिका, टेलिभिजन, रेडियो, आर एफ.एम से दहेज के कारण से बेटी, पुतहु, दाय, बहिन सबके पिंडित भेल समाचार के प्रसारण नैय हे हय।

पत्रपत्रिका, रेडियो टेलिभिजन मे समाचार छुपके, बोडल के दहेज प्रथाके परम्परागत रोग मे कोनो क्रिमिके कमी न आय हे। जब तक हम सब अपने दहेज प्रथाके विपक्षमे समाजक रूप से रोके वाला प्रयास नय हेत, जनचेतना जगवै वाला काम नय हेयत, तब तक समाजमे रहल दहेज प्रथाके पुरनका मानसिकता नै बदलत। दहेज प्रथा नैय बदलैय के कारण समाज परम्परागत रूप से परेशान रहवै करतै।

यी समाजिक परम्परागत (अपराध)दहेज(तिलक) प्रथा के कारण भविष्यमे कैसन नतिजा हेयत वकर बारेमे जानल बहुत जरुरी हे। दहेज प्रथा समाजके कलंक हे यी बात अनपढ से पढल विद्वान लोक सब कोई जानैत होइते पर अपन-अपन बेटा-बेटीके विहामे दहेज (तिलक) लिय दियवला का करै हे। दहेज (तिलक) प्रथाके बारेमे हम सब बुईक के भी बुईक पचावै के काम भे रहल हे। अपन सब के समाज मे दहेज प्रथा एगो रोग हे एकर प्रचार प्रसार के कमी होय के कारण समाजके मध्यम वर्गके लोग सब बहुत परेशान हे।

उच्च वर्ग या निम्न वर्ग के लोग सबके खासे फरक नहिहो पडत कायले कि उच्च वर्गके साथ मे पैसा हे। बहिन निम्न वर्गके लोग सबके समाज के कोना प्रवाह न हे लेकिन मध्यम वर्गके लोग समाज कि कहत ?, समाज के ब्याक्ति सब कि अल्लुता लगायत डि से दिन दिने बरबाद मे रहल हे।

अपन सबके समाज मे जे दिन से घर मे बेटी के जन होय हे वही दिन से बेटी घर के बोक्क सम्भल जाय हे। समाज मे बेटी के हिन भावना से देखल जाय हे। बेटी

केतनोह सुन्दर, शुशील, तेज बुद्धि भल पर भी समाज से अपन प्रतिभा देखावैके लेल, अपन समाजिक पारिवारिक जिम्मेवारी पूरा करैके लेल मौका नय देत हे। बेटी सब के भितर रहल कोनो भी प्रतिभा परदा के भितर, साउस ससुर के टाईडके निचे दाईके राखल जाय हे। पिछडा वर्ग के समाजमे बेटी सबके पढावैल नय चाहत हे। कोई कोई पढावके लेल चाहत त एस एल सी तक बढ़ावै हे। बहिन अफवाद मे उच्च शिक्षा बढै हे। खास कर के समाजके सोचाई ऐसन हे कि शादी विवाह बरावरी वाला के हैसियत से करावै बढत लेकिन दहेज के डिमाण्ड के ध्यान मे राखैत बेटी के विहा अपन हैसियत से कम भेल घरमे विहा करावैत हे। माय बापके दुलार बेटी दोसरा के घरसे दुख पावै हे आर अपन जिनगी वितावैल मजबुर रह हे। एकेगो माय बाप के कोख से जन्मल बेटी श्रीसम्पतिके मालिक भ जाय हे। लेकिन बेटी गरीब बैन के सोसराइरमे गोबर उठवैवाल बैन जाय हे। कोनो माय आर बाप अपन बेटी विहा करै के लेल बराबर वाला हैसियत भेल घरमे विहा कराव के लेल अपन श्री सम्पति बेचक बेटा बला के डिमाण्ड पुरा कर पडै हे। बेटावाला के डिमाण्ड पुरा करैत करैत बेटीके बाप कंगाल भ जाय हे। विहा के समय बेटा वाला डिमाण्ड नहिहो करत लेकिन बादमे

बेटीके बाप से दहेज मागै मे कोना कमी नैराखत। ओकरे से अपन सब के समाजमे एगो काहवत हे बेटी दमाद के त सब दिन कुछ न कुछ दिहै पडत। अगर बेटा वालाके माग अनुसार बेटीवाला पुरा नै करवाक कारण सब दिन सब दिन बेटी के दुख कष्टके जीवन विताउके लेल बाध्य भ जाय हे। ओतवे मात्र नय सास ससुर के गाली गलौच करत ओकरो से इच्छा पुरा नय भेल त घर से निकालैवाल धम्की, बेटाके दोसर विहा करवाक धम्की, पुतहु के मारे वाला धम्की, आइना लगागे मारेवाल धम्कीके घटना सब टिभी, रेडियो आर पत्रपत्रिका सबमे सब दिन पढैल आर सुनै ल पावै हे। अपन सबके समाज के दिन प्रति दिन सन्तुलन विगडते जा रहल हे। बेटी के जन्म से माय, बाप, परिवार आर समाजके लेल दहेज(तिलक) अभिप्राय हो जाय हे।

ये दहेज (तिलक) लिय वाला आर दियवाला कारण से दोनो परिवारके पारिवारिक आर समाजिक सुख, शान्ति, अमनचयन, प्रतिष्ठा मे कमी आवै हे। जे विहाके

बेटा बेटी ठोठो बराबर हे ।
तै स बेटा बेटीमे ठोठोभाव नै कैरके
दो के रकुल भेजु ।

मगही भाषा के कविता गारजियन कैर्या एक्सरसाईज

छोटे स विद्यार्थी सबके देख रहलछी

बडगेल सबके साइज ।

विद्यार्थी त अपने भितरमे मुदा,

गार्जिएन करैय वाहमे एक्सरसाइज-२

परिक्षके देखते विद्यार्थी सबके

लगैय पुरा प्रश्न हाई ।

चिट लजाइमे समस्या बुझाइय,

टाइट हया मुदा गाई-२

प्रश्न हल करके सङ्ग ऊ सब

माथपर हाथ राइख गल्टीके करै रिलायज ।

पिरीष आब टाइट होत,

गार्जीयनके भगेल रिलाइज-२

बेटा, बेटीके पहावमे आत्र निक स

गाडड करपतै साइड ।

ऐनहन आब कर्म नै करव,

छोइर देव बाहरके एक्सरसाइज-२

फुलगोन महतो

सूचना

सूचना

सूचना

१४

बाल यौन दुर्व्यवहार
जोकसैबाट जहां पनि हुन
सक्छ । त्यसैले, सावधानी
अपनाऔ, बालबालिकाका
कुरा सुनौ, बाल
यौनदुर्व्यवहार अन्त्य
गर्नसक्रिय बनौ ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधी मन्त्रालय

सूचना तथा प्रशासन विभाग

खुल्यो !

खुल्यो !!

खुल्यो !!!

सम्पूर्ण विशेषज्ञ सेवा सुविधाको साथमा वर्षे भरी डाईविटीज र प्रेसरको निःशुल्क जाँच गर्ने विराटनगरको घोघापुल चौक विराटनर-९ मा २०७६ साल असोज १ देखि जनरल हस्पिटल एण्ड ट्रमा केयर सेन्टर प्रा.लि. संचालन ल्याएको सहर्ष जानकारी गराउँदछौ ।

विशेषज्ञ सेवाहरु :- फिजिसियन तथा कार्डियोलोजि सेवा, हार्ड जोइन्ती तथा नशा र बाथ रोग, नवजात शिशु तथा बालरोग, प्रसूती तथा स्त्री रोग, नाक, कान तथा घाँटी रोग, दन्त तथा मुख रोग,छाला कुष्ठ तथा यौन रोग, फिजियोथेरापी, मानसिक तथा नशा रोग, किडनी पत्थरी तथा मुत्र रोग, आइ.सी.यू. , एन.आइ. सी.यू. पि आइ.सी.यू. भेनटिलेटर, एक्सरे, अल्ट्रासाउण्ड, सर्जरी, इन्डोस्कोपी, टि.एम.टी, इकोकार्डियोग्राफी, होल्टर, इ.सी.जी.,ई.ई.जि., समान्य स्वास्थ्य परिक्षण र मधुमेहको परामर्श सेवा उपलब्ध छ ।

जनरल हस्पिटल एण्ड ट्रमा केयर सेन्टर प्रा.लि. सम्पर्क : ०२१-४४०४०६०

खुल्ला सिमाको फाईदा उठाउँदै नेपाल प्रवेश

पदम कुमार सरदार
छिमेकी मुलुक भारतमा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) का कारण थालेको संख्या बढ्दै जान थालेपछि सीमा क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नेपालीहरू त्रसित भएका छन्। अरु खुल्ला सीमानाको फाईदा उठाउँदै दैनिक सयौंको संख्यामा भारतबाट नेपाल प्रवेश गर्ने थालेपछि मोरङका सीमावर्ती क्षेत्रमा बसोबास गर्ने स्थानीय बासीमा त्रास फैलिएको छ। यतिबेला सडकमा अत्यावश्यक बाहेकका सवारी साधन देखिँदैनन् भने

हिंडुल गर्ने सर्वसाधारणसमेत कम्ति देखिन्छन्। मोरङको मफारी, डुमरीया, नोचा, तरिगा नोचा, अमाही बरियाली, सोराभागा चोप्राह, सिकटी, लगायतका नाकामा पनि दिउँसो बाटो सुनसान देखिन्छ। तर, भारतका विभिन्न ठाउँबाट आएका नेपालीहरू प्रहरीलाई छुट्टै यिनै नाकामा रहेका मकैबारी हुँदै दिनहुँ सयौंको संख्यामा नेपाल प्रवेश गरिरहेका छन्। भारतबाट आएकाहरूको नेपाल प्रवेशले सिमा क्षेत्रमा बस्ने सबै नागरिकहरूको कोरोना भाइरसको

संक्रमण हुने हो कि भनेर त्रसित छन्। सिमा नजिक रहेको मकैखेतीबाट लुकेर दैनिक दुई सयभन्दा बढी मानिसहरू आउने गरेको जहदास्थित सार्वजनिक माध्यमिक विद्यालयका शिक्षक अजय सिंहको भनाई छ। बुद्धनगर, नोचा, तरिगा लगायतका सिमा नाकामा मकैखेती रहेकाले भारतबाट आउनेहरूलाई सहज भएको छ। खुल्ला नाकाहरूबाट लुकीछिपी नेपाल आउने भएकाले अरु सुरक्षाकर्मीहरूको आवश्यक रहेको उहाँको भनाई रहेको छ। मोरङमा मात्रै

भारतसँग ६३ किलोमिटर सीमा जोडिएको छ। मुख्य नाकामा सुरक्षाकर्मीको उपस्थिति भए पनि भित्री नाकाहरूमा नहुँदा भारतबाट खुलेआम नेपाल प्रवेश गरिरहेका छन्। सरकारले कोरोना भाइरसको संक्रमण फैलिन नदिन भारतसँगको सीमा नाका बन्द गर्नका साथै मुलुकलाई लकडाउन गरेको छ। सीमा क्षेत्रबाट नेपाल प्रवेश गर्ने क्रम नरोक्नपछि स्थानीय चिन्तित बनेका छन्। कोरोना संक्रमितले छोएका वस्तुबाट बन्दै कोरोना सङ्क्रमण भन्ने आशा आएका उनीहरू यतिबेला त्रसित बनेका छन्। यसरी प्रवेश गर्नेहरूलाई रोक्न स्थानीय आफैँ सक्रिय हुन थालेका छन्। सुरक्षाकर्मीहरूसँग सहकार्य गरेर निगरानी बढाएको स्थानीय युवा नितेश साहको भनाई छ।

भारतका विभिन्न सहरमा काम गरेर स्वदेश फर्किने मात्रै होइन सामान ओसार्नेको पनि आवत-जावत हुने गरेको छ। उनीहरू रातिको समयमा बढी आवतजावत गर्ने गरेको नोचाका स्थानीय कैलाश मण्डलले जानकारी गराएको छ। मफारी, डुमरीया, नोचा, तरिगामालगायतका खुला सिमा नाकाहरूबाट दैनिक जसो लुकीछिपी प्रवेश गर्दा कोरोना भाइरसको संक्रमण फैलिन सक्ने सम्भावना बढेको छ। खुल्ला सिमा नाकामा भइरहेको प्रवेशलाई रोक्न स्थानीय निकायहरूले ध्यान दिन जरुरी रहेको छ।

सञ्जीको थोक बजार संचालनमा

विराटनगर। लकडाउनको अवधिमा गृही बजारमा भीडभाड बढेपछि केही दिन देखि बन्द रहेको गृही बजार पुनः संचालनमा ल्याएको छ।

विराटनगर महानगरपालिका वडा नं. १५ जनपथ टोलस्थित बगैचा नजिकैको क्षेत्रमा संचालनमा रहेको सञ्जी बजारमा बढी भीडभाडलाई बजार संचालक पक्षले नियन्त्रण र व्यवस्थित गर्ने प्रतिबद्धता जनाएपछि प्रशासनले थोक विक्रेताको लागि गृही संचालनको अनुमति दिएको छ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय मोरङल गृहीमा भीडभाड बढेको भन्दै वैशाख ३ गते देखि तरकारी विक्री वितरणमा पुर्णरूपले रोक लगाएको थियो। केही दिनदेखि गृही बजारमा सांग, सञ्जी, आलु, प्याज लगायतका तरकारी जन्म वस्तु पुर्णरूपले विक्री वितरण बन्द भएपछि व्यापारीले भण्डारण गरेको हरियो सागसब्जी पसलमा कुहिएर फाल्नुपरेको गुनासो व्यापारीहरूले गर्दै आएका थिए। सागसब्जी उपभोक्ताको दैनिक आवश्यकता भएको र व्यापारीहरू समेत मर्कामा परेपछि वैशाख ८ गते स्थानीय प्रहरी प्रशासन, विराटनगर महानगरपालिका सहित विभिन्न राजनितिक दलका प्रतिनिधि र व्यापारीहरू बीच बजार संचालन

गर्ने विषयक सर्वपक्षिय छलफल भएको थियो। सो छलफलमा मोरङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी मदन भुजेल र मोरङका प्रहरी प्रमुख एसपी विश्व अधिकारीले विगतमा लकडाउनको मर्म विपरीत अन्यायित भीडभाड देखिएको तथा त्यसलाई व्यापारीहरूले व्यवस्थित गर्ने नसकेको कारण बजार बन्द गर्नुपरेको बताउँदै आउदा दिनमा व्यापारीहरूले त्यसविषयमा सचेत भएर बजार संचालन गर्नुपर्ने आग्रह समेत गरेका थिए।

त्यसैले सर्वपक्षिय छलफल बसी त्यहाँबाट थोक बजार मात्र संचालन गर्ने तथा खुद्रालाई निषेध गर्ने निर्णय गरेपछि गृही बजार संचालनमा आएको थियो। विराटनगर महानगरपालिकाका १९ वटै वडामा टेम्पोहरू मार्फत सुगन्ध मसुमा सब्जी खुद्रा विक्री वितरणका लागि पठाउने लगायतका निर्णय भएको थियो। त्यसकालागि आवश्यक पर्ने पास महानगरपालिकाको सिफारिसमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले उपलब्ध गराउने निर्णय समेत गरेको थियो।

सञ्जी व्यापारीहरूका तर्फबाट संचालक समितिका अध्यक्ष पशुपति भगतले भएका निर्णयहरू पुर्णरूपले पालना गरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए। उक्त बजारमा हाल रहेका १ सय व्यापारीमध्ये २२ जना थोक व्यापारी छन्। यसअघि गृहीबजारमा संचालन हुँदै आएको सञ्जीको थोक तथा खुद्रा बजार चैत २३ गते विराटनगरका मुख्य बजारमा रहेका गृही सो ठाउँमा संचालन गरेको थियो।

प्रदेश नं. १ मा अतिआवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीहरूका विवरण :

सि.नं.	विवरण	इकाई	ज.प्राप्ती	ज.निकासी	मौज्दात
1.	PPE Set	Set	1128	984	144
2.	IR Thermometer	Pcs	237	147	90
3.	Mask	Pcs	74600	67880	6720
4.	Examination Gloves	Pcs	110000	74326	35674
5.	Hand Sanitizer	Pcs	2594	2284	310
6.	PPE Gown	Pcs	5255	2313	2942
7.	Nebulizer	Pcs	40	20	20
8.	Surgical Gloves	Pcs	800	100	700
9.	Shoes Cover	Pcs	2820	702	2118
10.	Cap	Pcs	1400	215	1185
11.	Sodium Hypochlorite Soln	Jar	4	3	1
12.	N95 Mask	Pcs	4710	1967	2743
13.	Pulse Oxymeter	Pcs	21	20	1
14.	Chlorine Powder	Kg	300	30	270
15.	Face Shield	Pcs	247	262	165
16.	BP Set	Pcs	1	0	1
17.	Sentitizer Solution 50 Ltr	Jar	40	10	30
18.	Sprayer Pump	Pcs	8	6	2
19.	Gumboot	Pcs	300	0	300
20.	Apron	Pcs	90	0	90
21.	goggles	Pcs	1710	300	1410
22.	Hand Sanitizer 100ML	Pcs	55	45	10

१. प्रदेश नं. १ मा कोरोनाको संक्रमितलाई व्यवस्थापनको लागि बनाएको क्वारेन्टाईन, आइसोलेशन र आसीयू संख्या :

सि.नं.	विवरण	स्थान संख्या			वेड संख्या		
		हिजोसम्म	आजको	जम्मा	हिजोसम्म	आजको	जम्मा
१.	QUARANTINE को वेड संख्या	२७६	१	२७७	४९०८	६४	४९७२
२.	ISOLATION वेड संख्या	५३	०	५३	४४९	०	४४९
३.	ICU वेड संख्या	४	०	४	४४	०	४४

२. प्रदेश नं. १ को क्वारेन्टाईन, आइसोलेशन, आसीयू र होम क्वारेन्टाईन रहेको व्यक्तिको :

सि.नं.	विवरण	हाल सम्मको संख्या			डिस्चार्ज भएको संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१.	QUARANTINE मा बसेको संख्या	१२९	१०५	१२०४	७	७	१४
२.	ISOLATION वेडमा बसेको संख्या	२	२९	३१	०	०	०
३.	ICU वेडमा बसेको संख्या	०	०	०	०	०	०
४.	HOMEQUARANTINE बसेको	१००३	४७९२	५७९५	०	०	०

३. प्रदेश नं. १ मा COVID नमूना संकलन तथा परिक्षण (CPR) को विवरण

सि.नं.	विवरण	हाल सम्मको संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१.	परिक्षणको लागि पठाईएको संख्या	२४५	६६९	९१४
२.	पोजिटिभ देखिएको संख्या	२	२८	३०
३.	नेगेटिभ देखिएको संख्या	११०	५८९	६९९

४. प्रदेश नं. १ मा COVID नमूना संकलन तथा परिक्षण (RDT) को विवरण

सि.नं.	विवरण	हाल सम्मको संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१.	परिक्षणको लागि पठाईएको संख्या	७०७	३५९९	४२९८
२.	पोजिटिभ देखिएको संख्या	५	५	१०
३.	नेगेटिभ देखिएको संख्या	७०२	३५८६	४२८८

वेबसाईट, होस्टिङ, अनलाईन रेडियो, एस.एम. एस. तथा एस.एम. एस. भोटिङका साथै सम्भवतः एक्स चाहिएमा हामीलाई सम्भन्नुहोस।

सम्पर्क:

Websoft IT Nepal Pvt. Ltd.
Biratnagar, Morang
www.websoftitnepal.com
9842278940

'तपाईं हाम्रो सचेतता, कोरोना भाइरस रोगको संक्रमण रोक्न अपनाऔं सतर्कता'

कोरोना भाइरस कोभिड-१९ रोग स्वासप्रश्वासको माध्यमबाट सर्ने संक्रमण हो।

संक्रमित व्यक्तिले खोकदा र हाँस्यु गर्दा निस्कने थुक र सिजानको माध्यमबाट एक

व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिला यो भाइरस सर्दछ।

जनहितका लागि प्रदेश १ सरकारको सन्देश

कोभिड-१९ र असमानताको विश्वव्यापी आयात

वेचन कुमार महतो

कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारीले २०२० विश्वमा विकास हराएको वर्ष हुनेमा प्रायः निश्चित नै छ। हाम्रो भौगोलिक अवस्थिति, कामको अवस्था, उमेर, वर्ग स्थिति, लिङ्ग, जातीयता, स्वास्थ्य सेवाहरूको उपलब्धतालगायत सामाजिक अन्तरका कारण १९ ले आफ्नो प्रभाव देखाएको छ। वर्तमानमा कोभिड-१९ अर्थात कोरोनाभाइरसको प्रकोपले हाम्रो सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, ज्ञान, वातावरणीय र राजनीतिक असमानताहरूलाई बढाएको यथार्थमा दुईमत भने छैन।

हामी आफैँ कोभिड-१९ को सुरक्षाती दिनहरू मै छौं। यसको कारण श्रृजित हुन सक्ने नाजुक अवस्था र कम आर्थिक वृद्धि दरका भयावह अवस्थाहरूलाई पछिल्ला दिनहरूले प्रमाणित गर्दा नै। सम्पत्ति २०२० विश्वव्यापी रूपमै विकास हराएको वर्ष हुनेमा शंका छ जस्तो लाग्दैन। उपलब्ध प्रारम्भिक प्रतिवेदनहरूलाई विश्लेषण गर्दा यस भाइरस प्रस्त देशहरूमा संचालित विकासका कार्यक्रमहरूमा यातना अत्रोपश्रुत भएको छ वा विकासको गतिलाई सुस्त पारेको छ। अधिकांश प्रभावित देशहरूमा आवागमनमा प्रतिबन्ध लगाइएको छ र यसले सीधै कामदारहरूको परिचालन र कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा असर पुऱ्याएको देखिन्छ।

यात्रा प्रतिबन्ध र आपूर्ति शृंखलाका कोठामाथि, औषधिहरू र स्वास्थ्य कर्मचारीहरूको लागि व्यक्तिगत सुरक्षात्मक उपकरणहरूको अभावले गर्दा प्रभावित देशहरूको अवस्था दिनानु दिन जटिल बन्दै गएको छ। यस महामारीको कारण खाद्य मूल्य बढ्ने बढी सम्भावना रहेको छ। यसै त विश्वव्यापी आर्थिक मन्दी र अस्थिर मुद्रा विनिमय दरले विकासोन्मुख देशहरूको लागि वाध्य सहायता प्रवाहको तहमा असर पारेको छ। वर्तमान अवस्थामा कोभिड-१९ को महामारीले फन्त आगोमा घुँस धप्ने कार्य गरेको छ।

प्रभावितलक्षित समूह र तकारात्मक प्रतिफलता कोरोना भाइरसको विश्वव्यापी महामारी नियन्त्रणको लागि ब्रह्मास्त्रको रूपमा लिइएको लकडाउनको कारण तत्कालीन रूपमा स्कुल तथा विश्वविद्यालयका विद्यार्थीहरू बढि मात्रामा प्रभावित भएका छन्। विश्वभरका लाखौं करोडौं विद्यार्थीहरूले शिक्षाका अवसरहरू गुमाउँदैछन्। समुदायमा कोरोना भाइरस सन् थाल्दा अन्य स्वास्थ्य सेवाहरू असन्तुलित भएका छन्। यसले न केवल कोभिड-१९

का विरामीहरूको हेरचाह गर्न सक्ने देशहरूको आन्तरिक क्षमतालाई प्रभाव पारेको छ। वल्की स्वास्थ्य सेवाका सम्पूर्ण क्षेत्रहरूलाई नराम्ररी प्रभावित बनाएको छ। यदि जनसंख्याको ठूलो अंश विरामी परी आफ्ना आफन्तहरूबाट हेरचाह आवश्यक ठहरने अवस्था आएमा पारिवारिक, व्यवसायिक तथा राष्ट्रिय अर्थव्यवस्थाको उत्पादकत्व घटनेमा कुनै शंका नरहला।

बुम्बु पुने कुरो के हो भने कोभिड-१९ विश्वव्यापी स्वास्थ्य र मानवीय संकटमात्र नभई यो बृहत्तर सामाजिक, आर्थिक र राजनीतिक संकट पनि हो। कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारी नियन्त्रणको लागि प्रभावकारी खोप वा उपचार प्रणालीको विकास नभएसम्म विकासका सबै क्षेत्र र कार्यक्रमहरूले गम्भीर अवरोध तथा हिल्लाहरूको सामना गर्नु पर्ने नै हुन्छ। आपतकालीन स्वास्थ्य र मानवीययुक्तको उचित सम्बोधनको लागि तत्कालै व्यवस्थापकीय तयारी थाल्नु पर्ने हुन्छ। कोभिड-१९ महामारीको नियन्त्रण र उपचारको लागि सबैले साभा दायित्व महसुस गरी सामूहिक प्रयास नगरे यसको प्रकोपबाट कोहि पनि बच्न नसक्ने तथा दिगो विकास लक्ष्यहरू समेत प्रभावित हुनेमा विश्वस्त हुनु जरुरी छ।

दीर्घकालीन र मध्यकालीन प्रभावहरू अन्यसंकटहरूसँग सँगै, कोभिड-१९ महामारीको कारण राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय आय र लैगिक विषयक भेदभाव र असमानताहरू बढ्न सक्छन्। यस अधिकांश महामारीबाट हामीलाई के थाहा छ भने यस्ता किसिमका महामारीबाट स्वास्थ्य सेवामा सिमित पहुँच हुने सबैभन्दा गरिब र सबैभन्दा कमजोर समूहहरू (जस्तै शरणार्थीहरू र कमजोर सरसफाइ र खानेपानीको संकुचित परिस्थितिमा बस्ने वर्गहरू) उच्च जोखिममा हुने गर्दछन्। धेरैको लागि सामाजिक दूरी र घर बन्दोटाइनको अत्यास असम्भव हुन सक्छ किनभने हामी जस्तो विकासोन्मुख देशहरूमा अधिकांश कामदारहरू अनौपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत हुने गर्दछन् र सीमित बचत क्षमताका हुने गर्दछन्। सामाजिक सुरक्षाको नेटवर्क बिना तिनीहरूलाई कामबाट बाहिर हुन गाह्रो हुन्छ र तिनीहरू आफैँ भाइरसको उच्च जोखिममा पर्ने सम्भावना रही रहन्छ। विश्व बैंकको अनुमान अनुसार प्रत्येक वर्ष विश्वभरीमा १०० करोड मानिसहरू यस्ता विनाशकारी महामारीले गर्दा अप्रत्याशित स्वास्थ्य खर्चको कारण चरम गरीबीमा फस्ने गर्दछन्। कोभिड-१९ को कारण यो संख्या अझ बढ्न सक्ने देखिन्छ।

संचार र ज्ञानको साफेदारी यो सही हो कि इबोलाजस्ता महामारीहरूसँग प्रभावकारी रूपमा लड्न सक्ने अनुभव भएको विकासोन्मुख देशहरू तुलनात्मक रूपमा केहीहद सम्मकोभिड-१९को लागि तयार छन्। मौजूदा इबोला स्क्रिनिंग प्रणालीले एयरपोर्ट र सीमानाकामा कोरोना भाइरस रोगको लागि छिटो स्क्रिन गर्न अनुमति दिएको छ। केही अफ्रिकन राष्ट्रहरू आफैँ कोभिड-१९को परिक्षण।गर्न सक्ने हैसियतमा छन्।

यस्ता देशहरूमा पहिलेदेखि अर्वास्थित गम्भीर प्रकृतिकारोगहरूको लागि आवश्यक आईसोलेसन कक्ष र उपचार पूर्वाधारहरूको प्रवृत्तले गर्दा कोभिड-१९ को उपचारको लागि केही सहजता महसुस भएको छ। इबोला र अन्य महामारी नियन्त्रणका अनुभवहरूले श्रृष्टाचार र भेदभाव न्यूनीकरणको सन्दर्भमा राष्ट्रिय तथा स्थानीय

सरकार उपर जनताको विश्वास पनि कायम भएको देखिन्छ। विश्वस्त संचार माध्यमहरूले जनस्वास्थ्य शिक्षा र सञ्चारको आवश्यकता माथि प्रकाश पार्ने गरेको छ।

राष्ट्रिय स्तरमा भएका ज्ञान र सिकाई तथा सो को अन्तर्राष्ट्रिय अदान प्रदान कोभिड नियन्त्रणको प्रभाकारी अस्त्र हुन सक्दछ। विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्ल्यूएचओ) जस्ता बहुव्युक्तियुक्त संगठनहरूले नेसनल अथोरिटीलाई सल्लाह दिन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गरेका छन्।

अनुसंधानकर्ताहरू, व्यवसायीहरू र मिडियाहरूले पनि अन्तर्राष्ट्रिय र जानकारी साफेदारी गर्न योगदान गर्ने गर्दछन्। यद्यपि, देशको आन्तरिक प्राथमिकता र महामारी विरुद्धको जनमत देशै पिछ्छे फरक हुन सक्दान तर कोभिड-१९ विरुद्धको राष्ट्रिय तयारी र प्रासंगिक सूचनाको सम्प्रेषण तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा ज्ञानको साफेदारी समय मै गर्न आवश्यक देखिन्छ।

कोरोना...

एन्टिबडी शरीरले स्वस्थ व्यक्तिको तुलनामा कम निकाल्छ।

अहिले त कोरोनाको भ्याक्सिन बनेको छैन। तर, बनेर लगाइहालेमा पनि अरु स्वस्थ मानिसको जस्तै यस्ता व्यक्तिको रोगसँग लड्न सक्दैन। बच्चाहरू कोरोनाका कारणले त्यति मृत्यु भएको पाइएको छैन। थाहा भएकै कुरा हो, उमेर बढ्दै जाँदा कोरोनाबाट मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना पनि बढ्दै जान्छ। यस कुरामा पनि के बुझ्न जरुरी छ भने, उमेर बढी भएका मानिसहरूमा दीर्घ रोग, जस्तै - मधुमेह, मुटु रोगहरू बढी हुन्छन्। रोगसँग लड्ने क्षमताको कमीले भन्दा पनि मोटोपन र दीर्घ रोगहरूले रोगसँग लड्ने क्षमतामा पुर्‍याएको क्षतिको कारणले गर्दा कोरोना लागेका ज्येष्ठ नागरिकहरूमा मृत्यु हुने जोखिम बढी हुन्छ।

साइटोकाइन स्टोर्म बच्चाहरूमा नहुने कारणले इन्फ्लामेसन कम हुन्छ। तर, ज्येष्ठ नागरिकहरूमा बढी हुने हुँदा इन्फ्लामेसनको कारणले मृत्युको जोखिम बढी हुन्छ। कोरोनाको श्वास संसारभरि नै छ। कोरोना हिलोचाँडो एक दिन हराएर

जान्छ, चाहे त्यो भ्याक्सिन बनेर होस् कि औषधि बनेर होस्। अथवा हर्ड इम्युनिटीबाट होसा तर, यस्तो किसिमको सुरुवा रोग बपैपिच्छे संसारमा आइरहन्छ। चाहे त्यो सास होस् वा इबोला। संसारभर वा संसारका कुनै देशमा भएका केही महामारीहरू, २०१२ - मर्स, २०१३ - इबोला, २०१३/२०१५ - चिकेनगुनिया, २०१५ - इन्फ्लुएन्जा ए भाइरस, २०१५/२०१६ - जिंका भाइरस, २०१७ - सिजिनल इन्फ्लुइन्जा, २०१८ - निपा भाइरस, २०१८ - इबोला र २०१९ - कोरोना (कोभिड१९)। प्रायः सबै महामारीमा दीर्घ रोग र मोटोपन भएका मानिसहरू चाहीं सबै जोखिममा हुन्छन्।

अहिले संसारभरि नै सबैभन्दा धेरै मानिसहरूको मृत्यु हुने कारण भनेको दीर्घरोग नै हो। कोरोनाका कारणले दिनमा कति मानिसहरूको मृत्यु भैरहेको छ, प्रायः सबैलाई जानकारी छैन। तर, तथ्यांक हेर्ने हो भने कोरोनाकोबाट मृत्यु हुने संख्या दीर्घरोगहरूको तुलनामा नगन्य छ।

विश्वव्यापी महामारी रोगको रूपमा देखा परेको
CORONA VIRUS (COVID-19)
सम्बन्धमा १ नं प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगरको अनुरोध

नोभल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो
(१००.४°F भन्दा माथि)

धास प्रधासमा
अत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

नोभल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरुलाई बचाउने ?

नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने।

खोकदा र हाछ्युं गर्दा नाक र मुख छोप्ने।

फ्लू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने।

फ्लू जस्तो लक्षण देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने।

जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छी सँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने।

पशुजन्य मासु तथा अन्डा राम्रोसंग पकाएर मात्र खाने।

आफूलाई रुघा, खोकी लागेको बेला, भिडमा यात्रा गर्दा र अन्य सार्वजनिक ठाउँमा जाँदा अनिवार्य रूपमा मास्कको प्रयोग गर्ने।

“नोभल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, धासप्रधासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं।”

सबै सचेत बनौं।
यो रोग सर्नबाट आफु पनि बचौ र अरुलाई पनि बचाऔं

सबैको परिवारको अस्वास्थ्य रोक्ने
सो सबैको अस्वास्थ्य

CELLO
Fully Refined Sunflower Oil

सोलेन
Calcium & Iron Enriched

Protestin
Protein

Manufactured by: **BAGMATI** B. Miron, Nepal